

גישבור (גישור-בוררות) הוא הליך פשוט. אם הצדדים מסכימים...

מאת עו"ד, ד"ר ישראל שמעוני

הליך הגישור והליך הבוררות הם שני הליכים שונים לגמרי. בעוד הגישור הוא תהליך שבו מתווך ניטרלי עובד עם הצדדים בניסיון להגיע לפתרון מוסכם של המחלוקת ביניהם ותוצאותיו אינן מחייבות את הצדדים, הרי שבוררות היא תהליך שבו הצדדים מסכימים בורר ניטרלי שישמע ראיות שהוצגו על ידי הצדדים, ולאחר מכן יכריע במחלוקת באופן שיחייב אותם. פסק בוררות הוא למעשה זהה לפסק דין שניתן על ידי בית משפט מוסמך ועל כן ניתן לאכיפה.

מבחינה היסטורית, שני ההליכים - גישור והבוררות - היו נפרדים ומובחנים זה מזה. משום כך, בדרך כלל נוטים צדדים לסכסוך לבחור בהליך אחד מן השניים ולא בשניהם יחד. עם זאת, בשנים האחרונות נעשים ניסיונות המצביעים על כך שניתן לשלב את שני ההליכים לכדי הליך אחיד, בו ישנו הפוטנציאל למקדם את יתרונות כל אחד מן ההליכים על מנת לספק לצדדים פתרון הולם, יעיל, הוגן ושלם לפתרון המחלוקת שהתגלעו ביניהם, כל זאת, מחוץ לכותלי בית המשפט. למעשה, הגישבור הוא הליך פשוט. הצדדים המסכימים לכך, חותמים על הסכם לפיו הפתרון לכלל המחלוקות בניהם יפתרו על דרך זו, ללא צורך בהתערבות הערכאות המשפטיות. באופן זה, מתחיל פתרון המחלוקת בהליך גישור סטנדרטי. בהליך כזה, המתווך מנסה לסייע לצדדים לסיים ולפתור בהסכמה את כלל המחלוקות שהתגלעו. ואולם, כפי שעשוי לקרות לפעמים, גם כאשר מרבית המחלוקות אכן נפתרות, עשויות להיוותר בין הצדדים מספר סוגיות בלתי פתורות.

בשלב זה, במקום לסיים את אותן סוגיות שנותרו במחלוקת, בבית המשפט, נכנס לתמונה השלב הבא בהליך – שלב הבוררות. כעת, הופך המתווך הניטרלי ששימש בתחילה ככובעו של מגשר, למתווך ניטרלי, בעל סמכות, בכובעו של בורר. עם זאת, מאחר ו"החלפת הכובעים" הזו עשויה להיתקל בהתנגדות הצדדים, ניתן גם לעבור משלב הגישור לשלב הבוררות תוך שהמתווך בשלב הבוררות יהיה אדם אחר ולא זה ששימש קודם לכן כמגשר. באופן זה, נמנעת לחלוטין האפשרות כי מידע שנחשף בפני המגשר ישמש אותו באופן שאינו ראוי, בשלב הבוררות.

בשלב זה של הליך הגישבור, ישמע הבורר את כל הטענות והראיות שבידי הצדדים, יוצגו בפניו חוות דעת מומחים במידת הצורך והוא יוכל לחקור את הצדדים ואת עדיהם. כל אלה יסיעו בידיו לגבש פסק בוררות מחייב לגבי אותן סוגיות שנותרו כאמור, במחלוקת, לאחר שלב הגישור. ניתן אם כן להצביע על היתרונות הבולטים שבהליך הגישבור:

1. הגישבור מתקיים אך ורק מרצון: הוא משמש רק אם שני הצדדים מסכימים לכך מראש. באופן זה, ניתנת לצדדים אוטונומיה רחבה ביותר לעיצוב ההליך ובאופן שיהלום את צורכיהם הייחודיים.
2. הליך הגישבור מספק מענה יעיל לפתרון מחלוקות מאחר והצדדים אינם נדרשים לפנות לערכאות השיפוטיות במהלכו.